

APPELLATE CRIMINAL

ਬਾ ਅਦਾਲਤ ਡੀ. ਫਲਸ਼ੋ, ਸੀ.ਜੇ., ਅਤੇ ਇੰਦਰ ਦੇਵ ਦੁਆ, ਜੇ.

ਰਾਜ, - ਅਪੀਲਕਰਤਾ।

ਬਨਾਮ

ਰਾਮ ਚੰਦ,-ਜਵਾਬਦਾਰ।

ਕ੍ਰਿਮੀਨਲ ਅਪੀਲ ਨੰਬਰ 142 ਓਫ 1961

ਆਰਮਜ਼ ਐਕਟ (1878 ਦਾ XI) - ਧਾਰਾ 19(j), 19(i) ਅਤੇ 29 ਧਾਰਾ 19(f) ਦੇ ਅਧੀਨ ਇੱਕ ਦੋਸ਼ੀ ਵਿਅਕਤੀ ਦੇ ਖਿਲਾਫ ਧਾਰਾ 29 ਅਧੀਨ ਮਨਜ਼ੂਰੀ ਤੋਂ ਬਿਨਾਂ ਕਾਰਵਾਈ ਸ਼ੁਰੂ ਕੀਤੀ ਗਈ - ਕੀ ਧਾਰਾ (19c) ਅਧੀਨ ਦੋਸ਼ੀ ਠਹਿਰਾਉਣ ਦਾ ਆਧਾਰ ਬਣ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਧਾਰਾ 237 ਕੋਡ ਆਫ ਕ੍ਰਿਮੀਨਲ ਪ੍ਰੋਸੀਜਰ ਦਾ ਸਹਾਰਾ ਲੈਣਾ।

ਧਾਰਾ 29 ਦੁਆਰਾ ਲੋੜ ਅਨੁਸਾਰ ਪਿਛਲੀ ਮਨਜ਼ੂਰੀ ਦੀ ਅਣਹੋਂਦ ਦੇ ਕਾਰਨ, ਭਾਰਤੀ ਹਥਿਆਰ ਐਕਟ, ਧਾਰਾ ਅਧੀਨ ਕਾਰਵਾਈਆਂ ਦੀ ਸੰਸਥਾ। ਦੋਸ਼ੀ ਵਿਅਕਤੀ ਦੇ ਖਿਲਾਫ ਐਕਟ ਦੀਆਂ 19 (ਐਫ) ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਉਲਟ ਅਤੇ ਬੇਕਾਰ ਹਨ। ਜੇਕਰ ਕਾਰਵਾਈ ਸ਼ੁਰੂ ਕਰਨ ਦੀ ਸ਼ਰਤ ਗੈਰਹਾਜ਼ਰ ਹੈ ਤਾਂ ਅਗਲੀ ਸਾਰੀ ਕਾਰਵਾਈ ਗੈਰ-ਕਾਨੂੰਨੀ ਅਤੇ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਤੋਂ ਬਿਨਾਂ ਹੋਵੇਗੀ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਕਾਰਵਾਈਆਂ ਨੂੰ ਧਾਰਾ 237 ਦਾ ਸਹਾਰਾ ਲੈ ਕੇ ਧਾਰਾ 19(1) ਅਧੀਨ ਦੋਸ਼ੀ ਨੂੰ ਦੋਸ਼ੀ ਠਹਿਰਾਉਣ ਲਈ ਕਾਨੂੰਨੀ ਅਤੇ ਜਾਇਜ਼ ਨਹੀਂ ਮੰਨਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ। ਧਾਰਾ 19(1) ਦੇ ਤਹਿਤ ਸਹੀ ਢੰਗ ਨਾਲ ਚਾਰਜ ਕੀਤੇ ਬਿਨਾਂ, ਬਿਨਾਂ ਮਨਜ਼ੂਰੀ ਦੇ ਧਾਰਾ 19 (f) ਦੇ ਤਹਿਤ ਸ਼ੁਰੂ ਕੀਤੀ ਗਈ ਕਾਰਵਾਈ ਕਾਨੂੰਨੀ ਤੌਰ 'ਤੇ ਧਾਰਾ 19 (ਸੀ) ਦੇ ਤਹਿਤ ਦੋਸ਼ੀ ਵਿਅਕਤੀ ਦੀ ਸਜ਼ਾ ਦਾ ਆਧਾਰ ਨਹੀਂ ਬਣ ਸਕਦੀ, ਜਿਸ ਲਈ ਉਸ 'ਤੇ ਕਦੇ ਮੁਕੱਦਮਾ ਨਹੀਂ ਚਲਾਇਆ ਗਿਆ ਸੀ।

ਸ਼੍ਰੀ ਜੇ.ਡੀ. ਜੈਨ, ਮੈਜਿਸਟ੍ਰੇਟ ਪਹਿਲੀ ਸ਼੍ਰੇਣੀ, ਕੰਡਾਘਾਟ, ਨਾਲਾਗੜ੍ਹ ਵਿਖੇ ਕੈਂਪ, ਮਿਤੀ 14 ਨਵੰਬਰ, 1960 ਦੇ ਹੁਕਮਾਂ ਤੋਂ ਰਾਜ ਦੀ ਅਪੀਲ, ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਨੂੰ ਬਰੀ ਕਰਦੇ ਹੋਏ।

ਐਮ.ਆਰ. ਸ਼ਰਮਾ, ਐਡਵੋਕੇਟ, ਐਡਵੋਕੇਟ-ਜਨਰਲ, ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਲਈ।

ਜੇ ਵਰਸਸ ਗੁਪਤਾ। ਐਡਵੋਕੇਟ, ਜਵਾਬਦੇਹ ਲਈ।

ਫੈਸਲਾ

DUA, J.-ਇਹ ਰਾਜ ਦੁਆਰਾ ਦਾਇਰ ਤਿੰਨ ਬਰੀ ਹੋਣ ਦੀਆਂ ਅਪੀਲਾਂ ਹਨ (1961 ਦੀ ਅਪਰਾਧਿਕ ਅਪੀਲਾਂ ਨੰ. 142, 143 ਅਤੇ 144) ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਵਿੱਚ ਕਾਨੂੰਨ ਦਾ ਇੱਕੋ ਸਵਾਲ ਸ਼ਾਮਲ ਹੈ। ਤੱਥ ਬਿਨਾਂ ਸ਼ੱਕ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਇੱਕੋ ਜਿਹੇ ਨਹੀਂ ਹਨ ਪਰ ਇਨ੍ਹਾਂ ਅਪੀਲਾਂ ਦੇ ਉਦੇਸ਼ਾਂ ਲਈ ਜ਼ਰੂਰੀ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ਤਾਵਾਂ ਇਸ ਨਤੀਜੇ ਦੇ ਨਾਲ ਮਿਲਦੀਆਂ-ਜੁਲਦੀਆਂ ਹਨ ਕਿ ਇਸ ਵਿਚ ਸ਼ਾਮਲ ਨੁਕਤੇ ਦੀ ਅਸਲ ਪ੍ਰਕਿਰਤੀ ਨੂੰ ਸਮਝਣ ਲਈ, ਮੈਂ ਸੰਖੇਪ ਵਿਚ ਸਿਰਫ ਕੇਸ ਦੇ ਤੱਥਾਂ ਨੂੰ ਬਿਆਨ ਕਰਾਂਗਾ, ਰਾਜ ਬਨਾਮ ਰਾਮ ਚੰਦ (ਅਪਰਾਧਿਕ)। 1961 ਦੀ ਅਪੀਲ ਨੰ. 142)।

ਇੱਕ ਪੂਰਨ ਪੁੱਤਰ ਧੌਕਲ ਦੀ ਫਰਵਰੀ, 1956 ਵਿੱਚ ਮੌਤ ਹੋ ਗਈ ਸੀ। ਉਸ ਕੋਲ ਇੱਕ ਮਜ਼ਲ ਲੋਡਿੰਗ ਬੰਦੂਕ ਨੰਬਰ 573 ਦਾ ਲਾਇਸੈਂਸ ਸੀ। ਉਸ ਦੀ ਮੌਤ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਇਹ ਬੰਦੂਕ ਰਾਮ ਚੰਦ ਦੇ ਦੋਸ਼ੀ ਜਵਾਬਦੇਹ ਨੇ ਆਪਣੇ ਕਬਜ਼ੇ ਵਿੱਚ ਰੱਖੀ ਜਾਂ ਰੱਖ ਲਈ ਸੀ। 20 ਜੂਨ, 1960 ਨੂੰ, ਰਾਮ ਚੰਦ ਨੇ ਇਹ ਬੰਦੂਕ ਸਬ-ਡਿਵੀਜ਼ਨਲ ਮੈਜਿਸਟਰੇਟ, ਨਾਲਾਗੜ੍ਹ ਦੀ ਅਦਾਲਤ ਵਿੱਚ ਪੇਸ਼ ਕੀਤੀ, ਜਿਸ ਨੇ ਰਾਮ ਚੰਦ ਨੂੰ ਇਹ ਬੰਦੂਕ ਪੁਲਿਸ ਕੋਲ ਜਮ੍ਹਾਂ ਕਰਾਉਣ ਲਈ ਕਿਹਾ। ਬਿਨਾਂ ਲਾਇਸੈਂਸ ਦੇ ਆਪਣੇ ਕਬਜ਼ੇ ਵਿਚ ਬੰਦੂਕ ਰੱਖਣ ਦੇ ਦੋਸ਼ ਵਿਚ ਭਾਰਤੀ ਆਰਮਜ਼ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 19 (ਐਫ) ਦੇ ਤਹਿਤ ਦੋਸ਼ੀ ਵਿਰੁੱਧ ਕਾਰਵਾਈ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ। ਕੇਸ ਦੀ ਸੁਣਵਾਈ ਕਰ ਰਹੇ ਵਿਦਵਾਨ ਮੈਜਿਸਟਰੇਟ ਦਾ ਵਿਚਾਰ ਸੀ ਕਿ 8 ਫਰਵਰੀ, 1956 ਤੋਂ 20 ਜੂਨ, 1960 ਤੱਕ ਇਹ ਬੰਦੂਕ ਆਪਣੇ ਕੋਲ ਰੱਖਣ ਵਾਲੇ ਮੁਲਜ਼ਮ ਦੇ ਵਿਹਾਰ ਨੇ ਉਸ ਦਾ ਕੇਸ ਧਾਰਾ 19 (ਐਫ) ਦੇ ਦਾਇਰੇ ਵਿੱਚ ਲਿਆਉਂਦਾ ਸੀ ਪਰ ਇੰਡੀਅਨ ਆਰਮਜ਼ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 29 ਦੇ ਤਹਿਤ, ਉਸਨੇ ਉਸਨੂੰ ਬਰੀ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਕਿਉਂਕਿ ਇਸ ਧਾਰਾ ਦੁਆਰਾ ਵਿਚਾਰਨ ਵਾਲੀ ਪਿਛਲੀ ਮਨਜ਼ੂਰੀ ਇਹਨਾਂ ਕਾਰਵਾਈਆਂ ਨੂੰ ਸ਼ੁਰੂ ਕਰਨ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਪ੍ਰਾਪਤ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ।

ਮੁਕੱਦਮੇ ਦੀ ਸੁਣਵਾਈ ਦੌਰਾਨ ਮੁਕੱਦਮਾ ਚਲਾਉਣ ਵਾਲੇ ਸਬ-ਇੰਸਪੈਕਟਰ ਨੇ ਭਾਈ ਸਿੰਘ ਬਨਾਮ ਰਾਜ (1) ਵਿੱਚ ਇਲਾਹਾਬਾਦ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੇ ਇੱਕ ਪੂਰੇ ਬੈਂਚ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ, ਜਿੱਥੇ ਧਾਰਾ 29 ਨੂੰ ਕਾਨੂੰਨਾਂ ਦੀ ਬਰਾਬਰ ਸੁਰੱਖਿਆ ਦੇ ਨਿਯਮ ਦੀ ਉਲੰਘਣਾ ਵਜੋਂ ਅਯੋਗ ਕਰਾਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੇ ਆਰਟੀਕਲ 14 ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਪਰ ਵਿਦਵਾਨ ਮੈਜਿਸਟਰੇਟ ਨੇ ਚੰਦ ਸਿੰਘ ਬਨਾਮ ਦ ਸਟੇਟ (2) ਵਿੱਚ ਪੈਪਸੂ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਅਤੇ ਕਨ੍ਹਈਆ ਵਿੱਚ ਹਿਮਾਚਲ ਪ੍ਰਦੇਸ਼ ਦੇ ਜੁਡੀਸ਼ੀਅਲ ਕਮਿਸ਼ਨਰ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਅਤੇ ਇੱਕ ਹੋਰ ਬਨਾਮ ਦ ਸਟੇਟ (3) ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਦੀ ਪਾਲਣਾ ਕਰਨ ਨੂੰ ਤਰਜੀਹ ਦਿੱਤੀ।

ਅਪੀਲ 'ਤੇ ਰਾਜ ਦੇ ਵਿਦਵਾਨ ਵਕੀਲ ਨੇ ਇਲਾਹਾਬਾਦ ਫੁੱਲ ਬੈਚ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਦਾ ਅਨੁਪਾਤ ਪੜ੍ਹਿਆ ਪਰ ਇਸ ਫੈਸਲੇ ਦੇ ਅਨੁਪਾਤ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਕੋਈ ਵੀ ਦਲੀਲ ਦੇਣ ਤੋਂ ਸਾਫ਼ ਇਨਕਾਰ ਕਰ ਦਿੱਤਾ। ਰਾਜ ਦੀ ਤਰਫੋਂ ਨਾ ਦਬਾਏ ਗਏ ਦਲੀਲ ਦੇ ਮੱਦੇਨਜ਼ਰ, ਮੈਂ ਇਸ ਫੈਸਲੇ ਦੀ ਠੋਸਤਾ ਜਾਂ ਹੋਰ ਕਿਸੇ ਵੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਬਾਰੇ ਕੁਝ ਕਹਿਣਾ ਜ਼ਰੂਰੀ ਨਹੀਂ ਸਮਝਦਾ, ਹਾਲਾਂਕਿ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਵਰਤਮਾਨ ਵਿੱਚ ਸਲਾਹ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਹੈ, ਮੈਂ ਇਸਦੀ ਮਜ਼ਬੂਤੀ ਤੋਂ ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ ਨਹੀਂ ਹਾਂ, ਅਤੇ ਮੈਂ ਆਦਰ ਨਾਲ ਬੋਲਦਾ ਹਾਂ।

ਹਾਲਾਂਕਿ, ਵਕੀਲ ਨੇ ਤਾਕੀਦ ਕੀਤੀ ਕਿ ਰਿਕਾਰਡ 'ਤੇ ਦਰਜ ਤੱਥ ਸਪੱਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ ਰਾਮ ਚੰਦ ਦੇ ਕੇਸ ਨੂੰ ਭਾਰਤੀ ਅਸਲਾ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 19 (i) ਦੀ ਸ਼ਰਾਰਤ ਦੇ ਅੰਦਰ ਲਿਆਉਂਦੇ ਹਨ, ਜਿਸ ਅਨੁਸਾਰ ਕੋਈ ਵੀ ਵਿਅਕਤੀ ਜੋ ਹਥਿਆਰ, ਗੋਲਾ ਬਾਰੂਦ ਆਦਿ ਜਮ੍ਹਾਂ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਅਸਫਲ ਰਹਿੰਦਾ ਹੈ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਧਾਰਾ 16 ਦੁਆਰਾ ਲੋੜੀਂਦਾ ਹੈ, ਉਸ ਮਿਆਦ ਲਈ ਕੈਦ ਦੀ ਸਜ਼ਾ ਦੇ ਯੋਗ ਹੈ ਜੋ ਤਿੰਨ ਸਾਲ ਤੱਕ ਵਧ ਸਕਦੀ ਹੈ, ਜਾਂ ਜੁਰਮਾਨੇ ਨਾਲ, ਜਾਂ ਦੋਵਾਂ ਨਾਲ। ਧਾਰਾ 16 ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਕੋਈ ਵੀ ਵਿਅਕਤੀ ਜਿਸ ਕੋਲ ਹਥਿਆਰ ਆਦਿ ਹਨ, ਉਹ ਕਬਜ਼ਾ ਜਿਸ ਦੇ ਲਾਇਸੈਂਸ ਰੱਦ ਹੋਣ ਜਾਂ ਮਿਆਦ ਪੁੱਗਣ ਦੇ ਨਤੀਜੇ ਵਜੋਂ ਜਾਂ ਧਾਰਾ 15 ਅਧੀਨ ਨੋਟੀਫਿਕੇਸ਼ਨ ਜਾਰੀ ਹੋਣ ਜਾਂ ਹੋਰ ਕਿਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਗੈਰ-ਕਾਨੂੰਨੀ ਬਣ ਗਿਆ ਹੋਵੇ, ਨੂੰ ਬਿਨਾਂ ਕਿਸੇ ਦੇਰੀ ਦੇ ਜਮ੍ਹਾਂ ਕਰਾਉਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਜਾਂ ਤਾਂ ਨਜ਼ਦੀਕੀ ਪੁਲਿਸ ਸਟੇਸ਼ਨ ਦੇ ਇੰਚਾਰਜ ਅਧਿਕਾਰੀ ਨਾਲ ਜਾਂ ਉਸਦੇ ਵਿਕਲਪ 'ਤੇ ਅਤੇ ਲਾਇਸੈਂਸਸ਼ੁਦਾ ਡੀਲਰ ਨਾਲ ਨਿਰਧਾਰਤ ਸ਼ਰਤਾਂ ਦੇ ਅਧੀਨ। ਉਸਨੇ ਦਲੀਲ ਦਿੱਤੀ ਹੈ ਕਿ ਮੰਨਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਰਾਮ ਚੰਦ ਧਾਰਾ 16 ਦੁਆਰਾ ਲੋੜੀਂਦੇ ਸਵਾਲ ਵਿੱਚ ਬਾਂਹ ਜਮ੍ਹਾਂ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਅਸਫਲ ਰਹਿਣ ਦਾ ਦੋਸ਼ੀ ਹੈ ਅਤੇ, ਇਸਲਈ, ਧਾਰਾ 19 (i) ਦੇ ਤਹਿਤ ਦੋਸ਼ੀ ਠਹਿਰਾਇਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਰਿਲਾਇੰਸ ਨੂੰ ਇਸ ਵਿਵਾਦ ਦੇ ਸਮਰਥਨ ਵਿੱਚ ਧਾਰਾ 237, ਕੋਡ ਆਫ ਕ੍ਰਿਮੀਨਲ ਪ੍ਰੋਸੀਜਰ 'ਤੇ ਰੱਖਿਆ ਗਿਆ ਹੈ।

ਇਹ ਨੁਕਤਾ ਹੇਠਲੀ ਅਦਾਲਤ ਵਿੱਚ ਵੀ ਉਠਾਇਆ ਗਿਆ ਸੀ ਪਰ ਉਸ ਦਾ ਪੱਖ ਨਹੀਂ ਮਿਲਿਆ, ਇਸ ਕਾਰਨ ਕਰਕੇ, ਕਿ ਉਸਦੀ ਰਾਏ ਵਿੱਚ ਰਾਮ ਚੰਦ ਨੂੰ ਇਸ ਅਪਰਾਧ ਲਈ ਧਾਰਾ 236, ਕ੍ਰਿਮੀਨਲ ਪ੍ਰੋਸੀਜਰ ਕੋਡ, ਦੇ ਤਹਿਤ ਦੋਸ਼ ਨਹੀਂ ਲਗਾਇਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਸੀ, ਅਤੇ ਇਸ ਲਈ, ਨਹੀਂ ਹੋ ਸਕਦਾ ਸੀ। ਸੈਕਸ਼ਨ 237 ਦੇ ਤਹਿਤ ਦੋਸ਼ੀ ਠਹਿਰਾਇਆ ਗਿਆ ਹੈ। ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਦੇ ਵਕੀਲ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ, ਇਹ ਵਿਚਾਰ ਧਾਰਾ 236 ਅਤੇ 237 ਦੇ ਇੱਕ ਗਲਤ ਨਿਰਮਾਣ 'ਤੇ ਅਧਾਰਤ ਹੈ। ਮੈਂ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਦੇ ਵਿਦਵਾਨ ਵਕੀਲ ਨਾਲ ਸਹਿਮਤ ਹੋਣ ਲਈ ਤਿਆਰ ਹਾਂ ਕਿ ਜਿਸ ਕਾਰਨ ਹੇਠਲੀ

ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਸੈਕਸ਼ਨ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕੀਤਾ ਹੈ 237 ਬਿਲਕੁਲ ਸਹੀ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਫਿਰ ਵੀ, ਮੈਨੂੰ ਗੰਭੀਰ ਸ਼ੱਕ ਹੈ ਕਿ ਕੀ ਮੌਜੂਦਾ ਕਾਰਵਾਈ ਵਿੱਚ ਰਾਮ ਚੰਦ ਨੂੰ ਧਾਰਾ 19(i) ਭਾਰਤੀ ਅਸਲਾ ਐਕਟ ਦੇ ਤਹਿਤ ਕਿਸੇ ਅਪਰਾਧ ਲਈ ਦੋਸ਼ੀ ਠਹਿਰਾਇਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਪਿਛਲੀ ਮਨਜ਼ੂਰੀ ਦੀ ਅਣਹੋਂਦ ਦੇ ਕਾਰਨ, ਧਾਰਾ 29 ਦੁਆਰਾ ਲੋੜੀਂਦੀ ਕਾਰਵਾਈ ਦੀ ਸੰਸਥਾ ਉਹ ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਉਲਟ ਅਤੇ ਬੇਕਾਰ ਸਨ। ਸੈਕਸ਼ਨ 29 ਇੱਕ ਹੁਕਮ ਦਿੰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਧਾਰਾ 19(f) ਦੇ ਅਧੀਨ ਕਿਸੇ ਅਪਰਾਧ ਲਈ ਕੋਈ ਕਾਰਵਾਈ ਇਸ ਵਿੱਚ ਦੱਸੀਆਂ ਗਈਆਂ ਹਾਲਤਾਂ ਵਿੱਚ ਕੀਤੇ ਗਏ ਕਿਸੇ ਵੀ ਵਿਅਕਤੀ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਜ਼ਿਲ੍ਹੇ ਦੇ ਮੈਜਿਸਟਰੇਟ ਦੀ ਪਿਛਲੀ ਮਨਜ਼ੂਰੀ ਤੋਂ ਬਿਨਾਂ, ਜਾਂ ਕਮਿਸ਼ਨਰ ਦੇ ਪ੍ਰਧਾਨ ਨਗਰ ਵਿੱਚ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਜਾਵੇਗੀ। ਪੁਲਿਸ ਦੇ. ਹੁਣ, ਜੇਕਰ ਕਾਰਵਾਈ ਸ਼ੁਰੂ ਕਰਨ ਦੀ ਪੂਰਵ-ਅਨੁਮਾਨ ਦੀ ਸ਼ਰਤ ਗੈਰਹਾਜ਼ਰ ਹੈ, ਤਾਂ ਸਪੱਸ਼ਟ ਹੈ ਕਿ ਅਗਲੀ ਸਾਰੀ ਕਾਰਵਾਈ ਗੈਰ-ਕਾਨੂੰਨੀ ਅਤੇ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਤੋਂ ਬਿਨਾਂ ਹੋਵੇਗੀ।

ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਦਾ ਵਕੀਲ ਉਸ ਦੀ ਦਲੀਲ ਦੇ ਸਮਰਥਨ ਵਿੱਚ ਸਾਡੇ ਸਾਹਮਣੇ ਕੋਈ ਵੀ ਮਿਸਾਲ ਪੇਸ਼ ਨਹੀਂ ਕਰ ਸਕਿਆ। ਜੇਕਰ ਕਾਰਵਾਈ ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਉਲਟ ਅਤੇ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਤੋਂ ਬਿਨਾਂ ਹੈ, ਤਾਂ ਮੈਨੂੰ ਇਹ ਮੰਨਣਾ ਥੋੜਾ ਮੁਸ਼ਕਲ ਲੱਗਦਾ ਹੈ ਕਿ ਇਹ ਕਾਰਵਾਈਆਂ ਰਾਮ ਚੰਦ ਨੂੰ ਧਾਰਾ 19 (i), ਭਾਰਤੀ ਅਸਲਾ ਐਕਟ ਦੇ ਅਧੀਨ ਕਿਸੇ ਅਪਰਾਧ ਲਈ ਦੋਸ਼ੀ ਠਹਿਰਾਉਣ ਲਈ ਕਾਨੂੰਨੀ ਅਤੇ ਜਾਇਜ਼ ਮੰਨੀਆਂ ਜਾ ਸਕਦੀਆਂ ਹਨ। ਧਾਰਾ 237, ਕ੍ਰਿਮੀਨਲ ਪ੍ਰੋਸੀਜਰ ਕੋਡ ਦਾ ਸਹਾਰਾ ਲਓ। ਧਾਰਾ 236 ਅਤੇ 237, ਕ੍ਰਿਮੀਨਲ ਪ੍ਰੋਸੀਜਰ ਕੋਡ, ਧਾਰਾ 233 ਵਿੱਚ ਨਿਰਧਾਰਤ ਨਿਯਮ ਦੇ ਅਪਵਾਦਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਇੱਕ ਹੈ, ਜਿਸ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਹਰੇਕ ਵੱਖਰੇ ਅਪਰਾਧ ਲਈ ਜਿਸਦਾ ਕੋਈ ਵਿਅਕਤੀ ਦੋਸ਼ੀ ਹੈ, ਲਈ ਇੱਕ ਵੱਖਰਾ ਚਾਰਜ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਅਜਿਹਾ ਹਰ ਦੋਸ਼ ਲਗਾਇਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਵੱਖਰੇ ਤੌਰ 'ਤੇ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕੀਤੀ. ਇਹ ਵਿਵਾਦ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿ ਮੌਜੂਦਾ ਕੇਸ ਦੇ ਦੋਸ਼ੀ 'ਤੇ ਭਾਰਤੀ ਅਸਲਾ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 19 (i) ਦੇ ਤਹਿਤ ਕਿਸੇ ਅਪਰਾਧ ਦਾ ਦੋਸ਼ ਨਹੀਂ ਲਗਾਇਆ ਗਿਆ ਸੀ, ਅਤੇ ਦੋਸ਼ ਲਗਾਏ ਗਏ ਅਪਰਾਧ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ, ਅਰਥਾਤ, ਧਾਰਾ 19 (f) ਭਾਰਤੀ ਅਸਲਾ ਐਕਟ ਦੇ ਤਹਿਤ, ਬਿਨਾਂ ਲੋੜੀਂਦੀ ਪਿਛਲੀ ਮਨਜ਼ੂਰੀ ਦੇ ਇਸ ਨਤੀਜੇ ਦੇ ਨਾਲ ਕਾਰਵਾਈ ਸ਼ੁਰੂ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ ਕਿ ਮੁਕੱਦਮੇ ਦੀ ਕਾਰਵਾਈ ਨੂੰ ਗੈਰ ਕਾਨੂੰਨੀ ਅਤੇ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਤੋਂ ਬਿਨਾਂ ਮੰਨਿਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਬਾਈਡਿੰਗ ਉਦਾਹਰਨ ਦੇ ਬਿਨਾਂ, ਮੈਂ ਅਸੰਤੁਸ਼ਟ ਮਹਿਸੂਸ ਕਰਾਂਗਾ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਇਸ ਸਮੇਂ ਸਲਾਹ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਹੈ, ਇਹ ਮੰਨਣ ਲਈ ਕਿ ਇਹ ਕਾਰਵਾਈਆਂ ਕਾਨੂੰਨੀ ਤੌਰ

'ਤੇ ਧਾਰਾ 19(i), ਭਾਰਤੀ ਅਸਲਾ ਐਕਟ ਦੇ ਤਹਿਤ ਕਿਸੇ ਅਪਰਾਧ ਲਈ ਦੋਸ਼ੀ ਠਹਿਰਾਉਣ ਦਾ ਆਧਾਰ ਬਣ ਸਕਦੀਆਂ ਹਨ, ਜਿਸ ਲਈ ਦੋਸ਼ੀ 'ਤੇ ਕਦੇ ਵੀ ਕਾਨੂੰਨੀ ਤੌਰ 'ਤੇ ਮੁਕੱਦਮਾ ਨਹੀਂ ਚਲਾਇਆ ਗਿਆ ਸੀ। ਇੱਕ ਗੰਜੇ ਦਾਅਵੇ ਨੂੰ ਛੱਡ ਕੇ ਰਾਜ ਲਈ ਵਿਦਵਾਨ ਵਕੀਲ ਵੀ ਆਪਣੀ ਬੇਨਤੀ ਦੇ ਸਮਰਥਨ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਠੋਸ ਦਲੀਲ ਪੇਸ਼ ਕਰਨ ਦੇ ਯੋਗ ਨਹੀਂ ਰਿਹਾ।

ਅਤੇ ਅੰਤ ਵਿੱਚ, ਸਾਨੂੰ ਇਹ ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ ਰੱਖਣਾ ਪਵੇਗਾ ਕਿ ਇਹ ਮਾਮਲਾ ਸਾਡੇ ਸਾਹਮਣੇ ਇੱਕ ਬਰੀ ਹੋਣ ਦੀ ਅਪੀਲ 'ਤੇ ਆਇਆ ਹੈ ਅਤੇ ਅਪਰਾਧ ਘੱਟ ਜਾਂ ਘੱਟ ਰਾਮ ਚੰਦ ਨੇ ਆਪਣੇ ਮ੍ਰਿਤਕ ਪਿਤਾ ਦੀ ਇੱਕ ਬੰਦੂਕ ਆਪਣੇ ਕੋਲ ਰੱਖਣ ਵਿੱਚ ਹੈ, ਜਿਸ ਵਿੱਚੋਂ ਉਹ (ਮ੍ਰਿਤਕ) ਆਪਣੇ ਜੀਵਨ ਕਾਲ ਦੌਰਾਨ ਇੱਕ ਉਚਿਤ ਲਾਇਸੈਂਸ ਸੀ। ਇਹਨਾਂ ਤੱਥਾਂ 'ਤੇ ਜੁਰਮ ਨੂੰ ਸ਼ਾਇਦ ਹੀ ਬਹੁਤ ਗੰਭੀਰ ਮੰਨਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ, ਅਤੇ ਮੈਂ ਬਰੀ ਕਰਨ ਦੀ ਅਪੀਲ 'ਤੇ ਦਖਲ ਦੇਣ ਤੋਂ ਅਸੰਤੁਸ਼ਟ ਮਹਿਸੂਸ ਕਰਾਂਗਾ।

ਉੱਪਰ ਦਿੱਤੇ ਕਾਰਨਾਂ ਕਰਕੇ ਇਹ ਅਪੀਲ ਅਸਫਲ ਹੋ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਖਾਰਜ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ। ਦੂਜੀਆਂ ਦੋ ਅਪੀਲਾਂ ਦੀ ਕਿਸਮਤ, ਇਹ ਸਵੀਕਾਰ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ, ਇਸ ਅਪੀਲ ਦੇ ਫੈਸਲੇ 'ਤੇ ਨਿਰਭਰ ਕਰਦੀ ਹੈ। ਨਤੀਜੇ ਵਜੋਂ ਉਹ ਦੋ ਅਪੀਲਾਂ ਵੀ ਅਸਫਲ ਹੋ ਜਾਂਦੀਆਂ ਹਨ ਅਤੇ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਖਾਰਜ ਹੋ ਜਾਂਦੀਆਂ ਹਨ।

D. FALSHAW, C.J.-ਮੈਂ ਸਹਿਮਤ ਹਾਂ।

ਕੇ.ਐਸ.ਕੇ.

ਡਿਸਕਲੇਮਰ- ਸਥਾਨਕ ਭਾਸ਼ਾ ਵਿੱਚ ਅਨੁਵਾਦ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਨਿਆ ਨਿਰਣਾ ਕੇਵਲ ਮੁਕੱਦਮੇਬਾਜ਼ਾ ਲਈ ਉਹਨਾਂ ਦੀ ਆਪਣੀ ਭਾਸ਼ਾ ਵਿੱਚ ਸਮਝਣ ਤੱਕ ਹੀ ਸੀਮਤ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸਦਾ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਉਦੇਸ਼ ਲਈ ਇਸਤੇਮਾਲ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ। ਸਾਰੇ ਵਿਹਾਰਕ ਅਤੇ ਅਧਿਕਾਰਤ ਮੰਤਵਾਂ ਲਈ ਨਿਆਂ ਨਿਰਣੇ ਦਾ ਅੰਗਰੇਜ਼ੀ ਸੰਸਕਰਣ ਪ੍ਰਮਾਣਿਕ ਹੋਵੇਗਾ ਅਤੇ ਅਮਲ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਲਈ ਇਸ ਨੂੰ ਤਰਜੀਹ ਦਿੱਤੀ ਜਾਵੇਗੀ।

ਮਨਦੀਪ ਸਿੰਘ (ਅਨੁਵਾਦਕ)